

waarbij alles werd opgenomen, wat in theorie voor de hand lag, ongeacht of het voor de practijk direct noodig was. Natuurlijk kan een dergelijke algemeene behandeling ook wel te ver worden door-gedreven, maar, in beperkte mate toegepast, onttrekt zij aan de leer-stof het karakter van toevalligheid, dat er in komt, wanneer men zich al te angstvallig door de eischen der practijk laat leiden, en maakt zij haar tot een logisch sluitend geheel.

Van zulk een theoretisch uitgewerkte intrestrekening mag niet meer worden gezegd, dat zij een navolging is van de verzekerings-wiskunde, maar juist omgekeerd, dat zij aan deze ten voorbeeld kan strekken. Het ligt immers voor de hand om nu te gaan onder-zoeken, wat er van haar bruikbaar blijft, wanneer men de symbolen de wijzigingen doet ondergaan, welke overeenkomen met de in-voering van het kanselement.

§ 10. *Herziening der eigenlijke verzekeringsnotatie.*

De vraag, die ons daarbij thans voornamelijk intresseert, is, in hoeverre de herziening der intrestnotatie ook bruikbare gevolgen heeft voor de eigenlijke verzekeringsnotatie. Het karakter van de universele notatie brengt immers mede, dat een herziening, bedoeld voor de intrestrekening, van zelf ook geldt voor de verzekerings-wiskunde in engeren zin, al is daarmee niet gezegd, dat zij in dit opzicht evenveel belang heeft.

De dualistische verwantschap, welke in de intrestrekening zulk een grooten rol speelt, blijft na invoering van het kanselement nog wel bestaan voor verzekeringen bij leven en voor lijfrenten, maar zij verliest vrijwel alle beteekenis voor verzekeringen bij overlijden.

De verzekeringsymbolen zelf, gevormd naar analogie van de nieuwe intrestsymbolen, zijn echter van veel belang gebleken, zoowel voor de bespreking en de berekening van normale tarieven zonder hulp van commutatietekens en commutatiekolommen als voor de berekening van speciale gevallen.

De grootheid S , waarvan men de waarden met behulp van een reciprokentafel uit een tafel van A kan aflezen, speelt onder meer een rol bij retrospectieve beschouwing van de premiereserve. Ver-warring met het commutatieteken S is vanzelf uitgesloten, omdat daarbij in de hier door ons steeds weggelaten suffixen de duur mankeert.

De grootheid s cursief, waarvan men de waarden vindt door sommatie van S , zal een factor blijken te zijn, waarmee men de premie van een verzekering bij leven of van een pensioenverzekering moet vermenigvuldigen om de premiereserve te vinden, en haar re-ciproke waarde is de premie van een verzekering bij leven zelf.

Inzonderheid het symbool D is ook in de verzekeringswiskunde van belang gebleken. Men heeft hier namelijk bijna steeds te doen